

Bijlage 4. Ongevallen

Algemeen

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen kan er toch een ongeval plaatsvinden. Dan is allereerst een goede afhandeling van groot belang. BHV-ers en professionele hulpdiensten moeten worden gealarmeerd en komen in actie. Daarna wordt er een onderzoek gestart naar de oorzaak. De meeste bedrijven hebben een interne instructie voor het melden en registreren van incidenten en bedrijfsongevallen.

Wat is een bedrijfsongeval en bijna-ongeval?

De officiële definitie van een bedrijfsongeval luidt als volgt: "Een bedrijfsongeval is een ongewilde gebeurtenis, veroorzaakt door een onveilige handeling en/of situatie." In deze definitie wordt alleen de oorzaak van het ongeval genoemd. De gevolgen worden niet genoemd, omdat deze meestal door het toeval bepaald worden. Een voorbeeld: in de werkplaats valt een stalen plaat uit de kraan. Meestal loopt zo iets goed af, omdat er niemand onder de last stond. Hier is sprake van een bijna-ongeval. Staat er toevallig wel iemand onder de last, dan loopt deze persoon waarschijnlijk zwaar lichamelijk letsel op. De oorzaak is in beide situaties dezelfde, maar het toeval bepaalt de gevolgen. Een onderzoek naar de oorzaak van een bijna-ongeval kan voorkomen dat zo iets de volgende keer verkeerd afloopt.

Wat je moet doen na een bedrijfsongeval?

- Zorg voor eerste hulp en voorkom erger. Kijk dus of er bijvoorbeeld aanrijdgevaar bestaat, constructies kunnen bezwijken of delen kunnen (om)vallen.
- Bel het alarmnummer (dat kan 112 zijn) en geef door wie er moet komen (politie, brandweer en/of ambulance). Een bouwlocatie is soms moeilijk te vinden. Stuur in dat geval iemand naar buiten om de ambulance naar de plek van het ongeval te leiden.
- Licht de naaste verwanten van getroffene in en zorg zo nodig voor begeleiding naar het ziekenhuis.
- Meld het ongeval aan de preventiemedewerker (VGM-functionaris). Bij een klein bedrijf neemt meestal de directeur of zijn gemachtigde deze taken op zich.
- Ongevallen waarbij iemand mogelijk (blijvend) lichamelijk letsel heeft opgelopen en/of ongevallen met dodelijke afloop, moeten door de werkgever aan de Inspectie SZW worden gemeld. Laat in deze gevallen de ongevalssituatie intact. Haal dus niets weg en verander niets, tenzij dit nodig is om erger te voorkomen. Zie hiertoe volgende paragraaf.
- Vul het standaard ongevalsrapport zo volledig mogelijk in en stuur het naar de preventiemedewerker (VGM-functionaris).

Meld bijna-ongevallen, gevaarlijke situaties, risico's en materiële schade. Iedereen heeft de plicht om gevaarlijke situaties of situaties die hiertoe kunnen leiden, meteen te melden bij de direct leidinggevende. Ook een (milieu)ongeval of (milieu)hinder, zoals stank en lawaai, moet je melden bij de direct leidinggevende. Dit geldt ook voor een ongeval met schade aan gebouwen, materieel, grondstoffen of producten. De direct leidinggevende moet vervolgens actie ondernemen en maatregelen nemen.

Melding van ongevallen aan de Inspectie SZW

De Arbowet verplicht werkgevers om arbeidsongevallen, die hebben geleid tot de dood, blijvend letsel of een ziekenhuisopname, direct aan de Inspectie SZW te melden. Zie: <https://www.inspectieszw.nl/melden/arbeidsongeval>

Wat is een meldingsplichtig arbeidsongeval? Een arbeidsongeval wil zeggen dat het ongeval plaatsvindt bij of als gevolg van werkzaamheden. Dat kan zijn in een bedrijf, op een bouwlocatie, bij het werken aan de weg, bij het bedrijfsmatig transporteren van goederen en/of personen, etcetera. Kortom: overal waar mensen aan het werk zijn, of het nu op een vaste of een mobiele werkplek is.

Er is sprake van een meldingsplichtig arbeidsongeval als iemand door een ongeval op het werk blijvend letsel oploopt, in een ziekenhuis wordt opgenomen of overlijdt.

Wanneer, waar en hoe moet een arbeidsongeval worden gemeld aan de Inspectie SZW?

De werkgever moet een meldingsplichtig arbeidsongeval direct aan de Inspectie SZW melden. Deze melding kan telefonisch of via online meldformulier bij Inspectie SZW. Zie: <https://www.inspectieszw.nl/melden/arbeidsongeval>

Ongevallenstatistiek van de EFFC

Sinds 1995 analyseert de EFFC (European Federation of Foundation Contractors) ongevallenrapportages uit heel Europa. Op vrijwillige basis worden ongevalsrapporten door de NVAF-leden, verstuurd aan de EFFC, al dan niet via het secretariaat van de NVAF. De EFFC is hierdoor in staat een goed beeld te vormen van de oorzaak en het gevolg van ongevallen.

De samenstellers van deze arbocatalogus bevelen deze werkwijze ook voor Nederland aan. De specifieke Nederlandse omstandigheden en technieken kunnen op deze manier op ongevalsrisico getoetst worden.

Om enige analyse mogelijk te maken dient gebruik te worden gemaakt van een eenduidig ongevallenformulier. Het ongevallenformulier is digitaal in te vullen door hier op te klikken: [incidentenrapportage](#).

Op vrijwillige basis kunnen de ingevulde ongevallenformulieren anoniem verstuurd worden aan de NVAF, die op haar beurt deze doorstuurt aan de EFFC. Afzonderlijke ongevallenrapportages worden door de NVAF nimmer gepubliceerd of openbaar gemaakt zonder vooraf toestemming te hebben ontvangen van de afzender.

Documentatie

- Vakboekje Veilig Funderen